

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul prezentului proiect de act normativ Ordonanță de urgență a Guvernului pentru abrogarea art.96 alin.(1) lit.f) din Legea nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal
Secțiunea a 2 - a Motivul emiterii actului normativ
1. Descrierea situației actuale. Motivarea urgenței În cadrul unei reforme ample în materie penală și procesual penală materializată prin adoptarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, a fost adoptată și o nouă lege de executare a pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal - Legea nr.254/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.514 din 14 august 2013, act normativ care a abrogat Legea nr.275/2006 privind executarea pedepselor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Un aspect deosebit de important în domeniul politicii penale, evidențiat și la nivelul Consiliului Europei - Recomandarea (2003)22 din 24 septembrie 2003 privind liberarea condiționată , este reprezentat de organizarea executării pedepselor privative de libertate și, în special, crearea unor mecanisme care să permită liberarea persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate înainte de executarea integrală a pedepsei. Astfel, potrivit celor evidențiate de literatura de specialitate, <i>liberarea condiționată</i> constă în punerea în libertate a condamnatului din executarea unei pedepse cu închisoarea ori detențiunea pe viață înainte de executarea în întregime a pedepsei privative de libertate la care a fost condamnat, printr-o hotărâre definitivă a instanței de judecată, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege. Liberarea condiționată este o instituție de drept penal complementară regimului executării pedepsei închisorii într-un loc de deținere, indiferent că ea constă în detențiunea pe viață sau închisoare pe timp mărginit, pe care o pot dispune instanțele de judecată cu privire la orice condamnat. Ea este, deci, o formă de înlăturare condiționată a continuării pedepsei, deoarece condițiile trebuie îndeplinite atât înainte, cât și pentru a deveni definitivă. Potrivit dispozițiilor generale care disciplinează liberarea condiționată în cazul pedepsei închisorii, aceasta poate fi dispusă dacă, printre altele, cel condamnat a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii care nu depășește 10 ani, sau cel puțin trei pătrimi din durata pedepsei, dar nu mai mult de 20 de ani, în cazul închisorii mai mari de 10 ani. În calculul fracțiunilor de pedeapsă se ține seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate, ca un beneficiu acordat condamnaților care, prin muncă realizată în diverse domenii ale vieții sociale dau dovezi solide

că, în cazul lor, s-a atins finalitatea generală a pedepsei penale, respectiv reprimarea conduitei neconforme cu legea și, totodată, atingerea de către condamnat a unui grad suficient de conștientizare a valorilor sociale generale care să îi garanteze pe viitor o conformare voluntară la litera și spiritul legii. În acest caz, liberarea condiționată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puțin jumătate din durata pedepsei închisorii, când aceasta nu depășește 10 ani, și a cel puțin două treimi, când pedeapsa este mai mare de 10 ani. [art. 100 alin.(1) și (3) din Codul penal].

În prezent, Legea nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal acordă un beneficiu persoanelor condamnate, reglementat prin dispozițiile art. 96 art. (1) lit.f), prin care se prevede: „*pedeapsa care este considerată ca executată pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale, în vederea acordării liberării condiționate, se calculează după cum urmează: (...) f) în cazul elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, se consideră 30 de zile executate, pentru fiecare lucrare științifică sau invenție și inovație brevetate.*”

Așa cum se poate observa, legiuitorul național a încercat să creeze, în linia standardelor europene care încurajează aplicarea instituției liberării condiționate, un cadru legal menit să faciliteze accesul persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate la liberarea condiționată într-o procedură accelerată, dacă, alături de îndeplinirea tuturor celorlalte condiții legale, acestea prestează muncă sau orice alte activități asimilate, potrivit legii, muncii, fără însă a se avea în vedere, în nici un moment, o eventuală derogare de la scopul și finalitatea generală a pedepsei, reprimarea conduitei neconforme cu legea și însușirea de către condamnat a conduitei conforme.

Astfel, printre facilitățile cuprinse în noua reglementare, se numără și **considerarea ca executată, în cazul elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, pe baza muncii prestate, a 30 de zile pentru fiecare lucrare științifică sau invenție și inovație brevetate.**

Amintim că, potrivit dispozițiilor art. 85 din Legea nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, *durata muncii prestate de persoanele condamnate este cea prevăzută de legislația muncii.*

Potrivit dispozițiilor generale [art. 112, 114 din Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii], *pentru salariații angajați cu normă întreagă durata normală a timpului de muncă este de 8 ore pe zi și de 40 de ore pe săptămână. Durata maximă legală a timpului de muncă nu poate depăși 48 de ore pe săptămână, inclusiv orele suplimentare. Prin excepție, durata timpului de muncă, ce include și orele suplimentare, poate fi prelungită peste 48 de ore pe săptămână, cu condiția ca media orelor de muncă, calculată pe o perioadă de referință de 4 luni calendaristice, să nu depășească 48 de ore pe săptămână.*

După cum se poate observa, deși dispozițiile legale reglementează în mod strict durata muncii prestate de către persoanele private de libertate (elaborarea de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate fiind, în mod evident, o muncă a persoanelor private de libertate), în practică au fost numeroase situații în care persoanele condamnate au obținut reduceri ale pedepselor aplicate, cu consecința accederii mai rapide la beneficiile liberării condiționate, prin prestarea de muncă (fie în cadrul penitenciarului, fie în exteriorul acestuia) și, cumulativ, elaborarea uneia sau chiar a mai multora lucrări științifice, cu consecința formalizării și golirii de conținut a dispozițiilor legale prezente.

Mai mult, în perioada 2014-2015 s-a constatat o creștere fără precedent a numărului lucrărilor științifice elaborate și publicate de către persoanele condamnate aflate în executarea unei pedepse privative de libertate în penitenciar, ajungându-se, practic, la deturnarea prevederilor legale de la scopul lor legitim, precum și la practicarea, de către unii beneficiari ai dispozițiilor legale anterior menționate, a unui adevărat abuz în utilizarea frecventă a acestor beneficii, generând în practică, nu numai oprobiul opiniei publice, dar și scurtarea considerabilă a pedepselor, fără ca scopul general al acestora să mai poată să ajungă să fie considerat atins.

Evoluția elaborării de lucrări științifice de către persoanele condamnate a fost extrem de accentuată în perioada amintită. Astfel, potrivit statisticilor Administrației Naționale a Penitenciarelor, în perioada 2006-2015 au fost elaborate lucrări științifice după cum urmează: 2006 - 0 lucrări; 2007 - 4 lucrări; 2008 - 2 lucrări; 2009 - 6 lucrări; 2010 - 3 lucrări; 2011 - 3 lucrări; 2012 - 6 lucrări; 2013 - 14 lucrări; 2014 - 89 lucrări; 2015 - 337 lucrări.

În perioada 01.01.2013-21.12.2015, conform datelor statistice comunicate de Administrația Națională a Penitenciarelor, au fost elaborate și publicate 440 de lucrări științifice de către 229 de persoane condamnate. În ceea ce privește lucrările cu caracter științific aflate în curs de elaborare, numărul acestora a crescut de la 45 la data de 31 decembrie 2015 la 103 la data de 7 ianuarie 2016 sunt deja în curs de elaborare 103, cele din urmă fiind elaborate de 63 de persoane condamnate (așadar o persoană condamnată lucrează concomitent la mai mult de 1 lucrare științifică).

Observând datele statistice, se poate aprecia că, în prezent, prin abuzul de drept constând în forțarea dispozițiilor legale în vederea obținerii beneficiului acordat persoanelor condamnate constând în reducerea duratei pedepsei în cazul elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, s-a conturat un fenomen cu un impact deosebit asupra legislației penale și execuțional-penale, care împiedică și denaturează scopul și spiritul reglementării execuțional-penale.

În acest context creat în urma aplicării dispozițiilor legale menționate, apreciem că unicul scop al persoanelor condamnate aflate în executarea unei pedepse privative de libertate în penitenciar, care elaborează lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, este reprezentat exclusiv de câștigul zilelor de muncă ce sunt considerate ca executate, având, în acest fel, acces mai rapid mecanismul prin care pot solicita instanței de judecată liberarea condiționată.

În doctrină s-a arătat că pedeapsa are și o funcție de reeducare prin care se urmărește formarea unei noi atitudini față de valorile sociale, cum ar fi ordinea de drept, munca, astfel încât totul să conducă la îndreptarea condamnatului și reintegrarea lui în societate.

În contextul actual, se constată că prin activitatea de elaborare a unor lucrări științifice o persoană privată de libertate nu intenționează și nici nu mai este încurajată să își formeze o conduită corectă față de ordinea de drept, față de regulile de conviețuire socială și față de muncă, în vederea reintegrării ei în societate, nerealizându-se, de fapt, scopul și funcțiile generale, de ordine publică ale pedepsei.

Se creează, astfel, o contradicție între scopul și funcțiile generale, de ordine publică ale pedepsei și aplicabilitatea practică a dispozițiilor legale referitoare la liberarea condiționată privind folosirea beneficiului de reducere a pedepsei prin realizarea, în mod formal, a unor lucrări științifice de către persoanele condamnate care își execută pedeapsa în penitenciar.

Mai mult, prin nerealizarea scopului și funcțiilor pedepsei este afectată însăși finalitatea procesului penal. Prin urmare, din moment ce, din modul în care au fost formulate, normele în cauză au permis ca, în aplicarea lor să se genereze situații de abuz, cu deturnarea extrem de gravă a scopului și finalității pedepsei, și, în ultimă instanță, chiar a procesului penal, rezultă că, deși normele sunt incluse în dispozițiile privind realizarea executării pedepsei, acestea riscă să înlăture însăși finalitatea aplicării vreunei pedepse.

De asemenea, în aplicarea dispozițiilor legale respective au fost identificate și o serie de alte dificultăți:

- ⌚ simplul fapt al publicării lucrării în reviste științifice sau de către edituri recunoscute de *Colegiul Național al Cercetării Științifice din învățământul Superior* nu este de natură a conferi caracter științific unei lucrări, cu atât mai mult cu cât editura face o activitate de verificare a conținutului lucrării sub aspectul condițiilor de formă și de tipărire;
- ⌚ recomandarea scrisă de un profesor universitar sau un conferențiar universitar privind relevanța tematicii lucrării în domeniul ales din specialitatea în care urmează să fie elaborată lucrarea (care poate indica faptul că persoana privată de libertate are calități pentru scrierea lucrării) nu reprezintă o garanție că lucrarea ce va fi elaborată va respecta standardele în materia unei lucrări științifice;
- ⌚ nu există norme foarte clare referitoare la supravegherea persoanei private de libertate în timpul afectat elaborării lucrării, în sensul că normele existente nu asigură efectivitatea realizării de către deținut a lucrării în cauză. Astfel, se ține doar evidența formală a timpului afectat elaborării lucrării, neexistând o verificare reală a faptului că persoana privată de libertate a desfășurat în mod efectiv munca de creație științifică (ex. a consultat materiale bibliografice din specialitatea în care urmează să fie elaborată lucrarea, a scris secțiuni, capitole, câte pagini etc.);
- ⌚ nu există nicio dispoziție referitoare la recunoașterea caracterului științific al lucrării publicate de organisme cu atribuții în domeniul activității de cercetare științifică.

Modul în care au fost aplicate textele, coroborat cu faptul că lipsa unor reglementări secundare privind criterii clare de stabilire a caracterului științific al lucrării, definiția lucrării științifice, respectiv identificarea unei instituții abilitate să evalueze caracterul științific al unei lucrări a permis o marjă largă de apreciere din partea tuturor organelor care au aplicat dispozițiile legale privind evaluarea și cuantificarea muncii, respectiv aplicarea liberării condiționate, determinând în acest fel o escaladare a situației, cu consecințe nu doar asupra regimului de executare a pedepselor, ci și a valorii operelor lucrărilor științifice în general, provocând o reacție puternică din partea societății civile și a mediului academic de respingere a golirii de conținut a activității de cercetare științifică. Observăm, așadar, că, deși au ca obiect de reglementare executarea pedepsei penale, normele în discuție au avut impact și asupra prestigiului activității de cercetare științifică, dat fiind că este deja notoriu faptul că o întreagă comunitate academică și-a manifestat public oprobiul și îndoiala că lucrările respective au, în sens științific, caracter de lucrări științifice.

Un alt aspect ce trebuie observat în legătură cu aplicarea prevederilor legale care privesc posibilitatea elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, pentru care se consideră 30 de zile executate, pentru fiecare lucrare științifică sau invenție și inovație brevetate, este reprezentat de impactul semnificativ generat în legătură cu încrederea în actul de justiție. Apare, cu alte cuvinte, contrar interesului public general al societății, ideea de justiție formală, dat fiind că legea și organele care administrează justiția ca serviciu public permit ca persoanele condamnate la pedeapsa închisorii pentru săvârșirea unor infracțiuni să își execute pedeapsa în mod formal, fără a fi recuperate social, ci dimpotrivă, prin utilizarea abuzivă și deturnarea de la scopul reglementării a anumitor prevederi legale.

În vederea limitării abuzului de drept al persoanelor private de libertate, dar și a altor aspecte de aplicare necorespunzătoare a prevederilor, care au îndepărtat aplicarea acestei dispoziții legale de la spiritul reglementării, având în vedere, că în prezent, nu există o procedură clară pentru a determina caracterul de lucrare științifică precum și un organism competent care să se pronunțe asupra acestui caracter, propunem ca soluție legislativă pentru eliminarea problemelor apărute în practică, abrogarea acestor dispoziții din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Situația reglementată prin prezenta ordonanță de urgență constă în înlăturarea de urgență, din legislație a unor dispoziții care, au permis, prin litera și spiritul lor deturnarea unei instituții de drept penal, respectiv calcularea pedepsei care este considerată ca executată pe baza muncii prestate, în particular elaborarea de lucrări științifice publicate, în vederea acordării liberării condiționate, de la scopul avut în vedere de legiuitor la momentul instituirii acesteia. Scopul avut în vedere de legiuitor constă în încurajarea realizării reintegrării sociale cât mai rapide și efective a persoanelor aflate în executarea unor pedepse privative de libertate.

Neadoptarea în regim de urgență a prezentului proiect ar conduce la perpetuarea în rândul persoanelor private de libertate a folosirii abuzive a acestui beneficiu de reducere a duratei pedepsei considerate ca executate în vederea acordării liberării condiționate, cu consecințe negative asupra scopului și funcțiilor pedepsei.

2. Schimbări preconizate

Potrivit art. 95 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, persoana condamnată poate fi liberată condiționat înainte de executarea în întregime a pedepsei privative de libertate, dacă îndeplinește condițiile prevăzute la art. 99 sau, după caz, la art. 100 din Codul penal. În continuare, în măsura în care persoana respectă măsurile de supraveghere și obligațiile impuse de instanța de judecată și nu săvârșește o nouă infracțiune, descoperită până la expirarea termenului de supraveghere, pedeapsa se consideră executată.

Liberarea condiționată este, așa cum a fost subliniat în doctrină, o măsură de politică penală de mare importanță pentru realizarea scopului pedepsei închisorii. Este concepută ca un stimulent pentru condamnații care dau dovezi de îndreptare și constă în reducerea perioadei de privare de libertate, fiind destinată să accelereze procesul de reeducare și de reinserare socială a condamnatului. Sfera persoanelor care au vocație la măsura liberării condiționate cuprinde pe acei condamnați care fac dovada că s-au îndreptat în perioada de timp cât s-au aflat în penitenciar, că timpul petrecut în detenție a avut ca efect schimbarea atitudinii lor morale și că merită să fie reprimiți în sânul societății.

Liberarea condiționată constituie un mijloc de individualizare administrativă a pedepsei, care permite punerea în libertate a persoanei condamnate înainte de executarea totală a pedepsei la care aceasta a fost condamnată, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, cu rolul de a sprijini un comportament adecvat și pro-social al persoanei condamnate pe parcursul executării pedepsei, cu scopul final de a facilita reintegrarea socială a persoanei.

În vederea realizării scopului executării pedepselor privative de libertate - prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și formarea unei atitudini corecte față de ordinea de drept, față de regulile

de conviețuire socială și față de muncă, în vederea reintegrării în societate a deținuților sau persoanelor internate -, legiuitorul este liber să reglementeze un sistem legislative care să asigure o aplicare eficientă a liberării condiționate și care să prevină abuzul de drept, prin bifarea în mod formal a unor condiții prevăzute de lege, fără a fi dublată de o modificare substanțială de atitudine din partea persoanei condamnate, care să justifice accesarea la beneficiul liberării condiționate.

De altfel, este pe deplin recunoscut și de către literatura de specialitate că liberarea condiționată constituie un mijloc de stimulare a condamnaților în timpul executării pedepsei închisorii și detențiunii pe viață la stăruință în muncă și disciplină, la grabnica lor îndreptare, constituind un stimulent important pentru îndreptarea și reeducarea acestora în spiritul unei atitudini cinste față de muncă, respectării legilor și a regulilor de conviețuire socială.

Din numărul mare de lucrări elaborate de către persoanele aflate în executarea unor pedepse privative de libertate rezultă cu claritate că aceasta urmăresc exclusiv reducerea pedepsei, ceea ce excede scopului de reeducare al textului aplicat, aspect de natură să justifice necesitatea și urgentarea soluționării aspectelor expuse, prin adoptarea unei soluții imediate, respectiv aceea de abrogare a unui text de lege care nu mai răspunde scopului pentru care a fost creat.

Astfel, având în vedere situația actuală, care a generat un abuz de drept al persoanelor private de libertate, dar și a altor aspecte de aplicare necorespunzătoare a prevederilor, cu consecința îndepărtării aplicării acestei dispoziții legale de la spiritul reglementării, propunem abrogarea dispozițiilor art. 96 alin.(1) lit.f) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

În acest fel, partea din durata pedepsei care este considerată ca executată pe baza muncii prestate și/sau a instruirii școlare și formării profesionale va avea în vedere numai prestarea acelor activități care pot fi controlate de către autoritățile statului (fie ele administrative sau jurisdicționale) și care au capacitatea de a evita folosirea abuzivă a dispozițiilor legale în vederea obținerii unui beneficiu formal, nefundamentat de o schimbare reală a comportamentului persoanei condamnate. Cu alte cuvinte, pedeapsa care este considerată ca executată pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale, în vederea acordării liberării condiționate, va privi prestarea de muncă remunerată, de muncă neremunerată, de munca pe timpul nopții ori, după caz, participarea la cursurile de școlarizare pentru formele de învățământ general obligatoriu sau la cursurile de calificare ori recalificare profesională.

În acest sens, constatând că prevederile art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 au fost de natură să genereze o aplicare abuzivă a instrumentelor legale care erau menite încurajării unei atitudini de conformare cât mai rapidă și concretă a condamnaților față de normele legale care stabilesc ordinea de drept în societate, de asemenea, o compromitere relativă a ideii de lucrare științifică în cadrul mediului academic și, în mod esențial, o compromitere totală a justiției, a scopului și finalității pedepsei penale și ale procesului penal, toate acestea constituind elemente de interes general public a căror apărare nu mai poate fi amânată, Guvernul se regăsește în situația de a restabili ordinea socială și recurge la abrogarea dispozițiilor legale amintite, prin ordonanță de urgență.

Potrivit dispozițiilor art. 115 alin. (4) din Constituție, pentru emiterea unei ordonanțe de urgență este necesară *îndeplinirea cumulativă a trei condiții*: adoptarea acesteia doar în situații extraordinare; existența urgenței reglementării; motivarea urgenței reglementării în cuprinsul ordonanței.

Curtea Constituțională, în jurisprudența sa (Decizia nr. 255/2005, Decizia 65/1995, Decizia 83/1998, Decizia nr. 421/2007, Decizia nr. 1008/2009, Decizia 1105/2010), referindu-se la situația extraordinară, de care depindea legitimitatea constituțională a adoptării unei ordonanțe de urgență, a statuat că aceasta este definită în raport cu "necesitatea și urgența reglementării unei situații care, datorită circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public" (Decizia nr. 65/1995). Cu aceeași finalitate, a definirii cât mai precise a cazului excepțional, Curtea a precizat că de esența acestuia este caracterul obiectiv, "în sensul că existența sa nu depinde de voința Guvernului care, în asemenea împrejurări, este constrâns să reacționeze prompt pentru apărarea unui interes public pe calea ordonanței de urgență" (Decizia nr. 83/1998). De asemenea, în Decizia nr. 421/2007 Curtea a precizat că "urgența reglementării nu echivalează cu existența situației extraordinare, reglementarea operativă putându-se realiza și pe calea procedurii obișnuite de legiferare".

Totodată, în accepțiunea Deciziei nr.258/2006, „inexistența sau neexplicarea urgenței reglementării situațiilor extraordinare, [...] constituie în mod evident o barieră constituțională în calea adoptării de către Guvern a unei ordonanțe de urgență în sensul arătat. A decide altfel înseamnă a goli de conținut dispozițiile art.115 din Constituție privind delegarea legislativă și a lăsa libertate Guvernului să adopte în regim de urgență acte normative cu putere de lege, oricând și - ținând seama de împrejurarea că prin ordonanță de urgență se poate reglementa și în materii care fac obiectul legilor organice - în orice domeniu”.

În Decizia nr. 381/2013, Curtea a statuat că situația extraordinară exprimă un grad mare de abatere de la obișnuit sau comun, iar pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție este necesară existența unei stări de fapt obiective, cuantificabile, independente de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public.

În consecință, potrivit jurisprudenței constituționale, prin ordonanțele de urgență se impune adoptarea unor soluții imediate și reacția promptă a Guvernului pentru apărarea unui interes public, ceea ce este și cazul de față.

Astfel, în cazul de față situația creată prin aplicarea dispozițiilor art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013, constituie o situație de fapt independentă de voința Guvernului, cuantificabilă prin numărul din ce în ce mai mare de utilizări a instrumentului reducerii pedepsei pe bază de lucrări științifice, cu deturnarea scopului și finalității pedepsei și ale procesului penal, consecințe negative care ar continua să se producă asupra interesului public general de a avea o societatea care să manifeste încredere în actul de justiție și în procesul penal, prin reducerea scopului procesului penal, în întregime, numai la o componentă formală de condamnare, după care oricum cel condamnat poate elabora lucrări științifice pe baza cărora își poate reduce extrem de rapid pedeapsa, ieșind apoi în societate cu siguranța impunității.

Apreciem că toate acestea constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu mai poate fi amânată, în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție. Datorită amplitudinii fenomenului și a consecințelor extrem de negative anterior prezentate asupra interesului public general, considerăm că o eventuală legiferare pe altă cale decât delegarea legislativă, chiar în procedură de urgență nu ar fi de natură să înlăture de îndată aceste consecințe negative care continuă să se producă asupra interesului public general care vizează încrederea societății în justiție și, mod esențial în scopul și finalitatea pedepsei și a procesului penal.

În plus, dat fiind că, prin abrogarea propusă a art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 se înlătură un beneficiu acordat de legiuitor în momentul configurării politicii penale a statului,

considerăm că nu se pune problema incidenței art. 115 alin. (6) din Constituție, dat fiind că măsura abrogării nu are consecințe negative, nu afectează drepturi fundamentale ale persoanelor și nici instituții fundamentale, ci, din contră, a lăsa în continuare în peisajul legislativ aceste norme ar risca să producă, pe mai departe aceste consecințe extrem de negative.

Subliniem că modificarea conceptuală operată nu este de natură să afecteze reflectarea în dreptul intern a standardelor internaționale în materie [*Regulile minimale ale Națiunilor Unite pentru elaborarea unor măsuri neprivative de libertate (Regulile de la Tokio); Recomandarea (92)16 din 19 octombrie 1992 referitoare la Regulile europene privind sancțiunile și măsurile comunitare; Recomandarea (2000) 22 cu privire la stimularea implementării Regulamentului European privind sancțiunile și măsurile comunitare; Recomandarea (2003)22 din 24 septembrie 2003 privind liberarea condiționată; Recomandarea (2010)1 din 20 ianuarie 2010 privind Regulile Consiliului Europei în domeniul probațiunii*], asigurând pe deplin accesul tuturor persoanelor private de libertate la instituția liberării condiționate.

Cu privire la analiza legislației unor state membre ale Uniunii Europene, se poate observa că acestea nu prevăd în mod expres vreo dispoziții legală similară cu cea națională, a cărei abrogare se urmărește prin adoptarea prezentului act normativ.

Astfel, în *legislația franceză* în materie, nu există un text identic celui prevăzut la art. 96 alin. (1) lit.f) din Legea nr.254/2013, care să atragă, în mod automat, o reducere de pedeapsă. Judecătorul francez desemnat cu aplicarea pedepselor beneficiază de o largă posibilitate de apreciere a legii, având posibilitatea acordării de reduceri suplimentare de pedeapsa în lumina sintagmei “*eforturi serioase de readaptare socială*” prevăzută expres în art. 721 alin.(1) din Codul de procedură penală francez, fără a fi prevăzut beneficiul reducerii pedepsei pentru anumite tipuri de activități desfășurate de persoana condamnată.

În *legea italiană* privind executarea pedepselor, deși este reglementată instituția liberării condiționate, nu se regăsesc dispoziții exprese care să prevadă un beneficiu de reducere a pedepsei pentru persoanele private de libertate care elaborează acte normative.

În *legislația spaniolă*, titlul VIII al Regulamentului privind penitenciarele nr.190/1996 se referă la beneficiile care pot fi acordate persoanelor private de libertate. Astfel, prin beneficii, în actul normativ spaniol se înțeleg acele măsuri care permit reducerea pedepsei aplicate prin hotărârea definitivă de condamnare. Acestea sunt: liberarea condiționată și grațierea particulară, fără a fi menționate în mod expres vreun beneficiu de natura celui prevăzut în legislația națională.

De asemenea, în *Bulgaria și Polonia* nu există o prevedere expresă care să permită reducerea pedepsei considerată ca executată în cazul elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, evaluarea comportamentului persoanei condamnate (inclusiv munca prestată, oricare a fi aceasta) realizându-se de către instanța de judecată chemată să se pronunțe asupra liberării condiționate, fiind circumscrisă condiției generale care vizează comportamentul persoanei condamnate și atitudinea onestă față de muncă [Bulgaria - art. 70 Cod penal, art. 73-74 din Legea privind executarea pedepselor; Polonia - art. 78-82 Cod penal].

Lipsa unor dispoziții legislative exprese care să permită reducerea pedepsei considerată ca executată în cazul elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, este evidențiată și în legislația altor state europene, cum ar fi *Armenia, Austria sau Georgia*.

În consecință, având în vedere cele prezentate mai sus, proiectul de ordonanță de urgență are în vedere abrogarea art.96 alin.(1) lit.f) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

3. Alte informații

Nu sunt

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu are impact negativ asupra mediului.

5. Alte informații

Nu sunt

Secțiunea a 4-a

**Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)**
Proiectul de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat.

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani	Media pe cinci ani			
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. imp ozit pe prof						

it ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații Nu sunt						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ):						
1'. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare: Nu este cazul						
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anumit acord, o anumită rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
6. Alte informații Nu sunt.						
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Este necesar avizul Consiliului Legislativ și al Consiliului Superior al Magistraturii.
6. Alte informații Nu sunt.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații Nu sunt.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații Nu sunt.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul *proiect de Ordonanță de urgență a Guvernului privind abrogarea art.96 alin.(1) lit.f) din Legea nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RALUCA ALEXANDRA PRUNĂ

AVIZĂM FAVORABIL:

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

PETRE TOBĂ